

Dansk Socialrådgiverforening

faglig handlekraft

Sagstal i kommunale forvaltninger

**Undersøgelse af socialrådgivernes sagstal
i kommunale forvaltninger
2011**

November 2011

Undersøgelse af socialrådgivernes sagstal i kommunale forvaltninger, november 2011

Udgivet af
Dansk Socialrådgiverforening
Toldbodgade 19 B,
Postboks 69
1003 København K.

For yderligere oplysninger om undersøgelsen kontakt
Konsulent Elisabeth Huus Pedersen, ehp@socialrdg.dk

Læs mere om Dansk Socialrådgiverforenings vejledende sagstal på
www.socialrdg.dk/sagstal

Indhold

- Side 3 - Resumé
- Side 5 - Gennemgang af resultaterne for de seks sagstalsområder
- Side 9 - Gennemsnitlige sagstal inden for hvert område i hver region
- Side 10 - Beslutning om sagstal
- Side 11 - Analyse
- Side 15 - Undersøgelsesmetode
- Side 17 - Bilag 1: Dansk Socialrådgiverforenings vejledende sagstal
- Side 18 - Bilag 2: Faktorer der påvirker sagstal

Resumé

Dansk Socialrådgiverforening har siden 2007 udmeldt vejledende sagstal på seks kommunale forvaltningsområder. De vejledende sagstal er udtryk for hvor mange sager en socialrådgiver ansat 37 timer om ugen, kan have ansvar for. DS' vejledende sagstal skal ses som en hjælp til at strukturere og normere arbejdspladserne med tilstrækkelige ressourcer og kompetencer. Et overblik over Dansk Socialrådgiverforenings vejledende sagstal kan ses i bilag 1.

Dansk Socialrådgiverforening har i september 2011 gennemført en undersøgelse af sagstal i kommunale forvaltninger.

Formålet med undersøgelsen er at få input til eventuelle justeringer af DS' vejledende sagstal. Undersøgelsen giver desuden et overblik over de aktuelle gennemsnitlige sagstal i kommunerne, og viser om arbejdsbyrden i kommunerne har ændret sig siden sidste gang der blev gennemført en tilsvarende undersøgelse.

Undersøgelsen er foretaget ved hjælp af DS' tillidsrepræsentanter, som har besvaret et web-baseret spørgeskema.

127 tillidsrepræsentanter har deltaget i undersøgelsen. Hovedresultaterne fremgår af tabel 1.

Sagsområde	Aktuelt sagstal i 2007 Overskridelse af DS' max-sagstal i parentes	Aktuelt sagstal 2009 Overskridelse af DS' max-sagstal i parentes	Aktuelt sagstal 2011 Overskridelse af DS' max-sagstal i parentes	TR i 2011: sagstallet er for højt	TR i 2011: ønsket antal sager	DS' vejledende sagstal
Børnefamilieområdet (opgjort i familiesager)	47 (34 %)	41 (17 %)	41 (17 %)	81 %	31	30-35
Børnehandicapområdet (opgjort i familiesager)	-	63 (40 %)	55 (22 %)	67 %	45	40-45
Voksenhandicapområdet (kun få svar)	-	108 (27 %)	120 (41 %)	96 %	78	70-85
Voksenpsykiatriområdet (kun få svar)	-	90 (29 %)	105 (50 %)	91 %	60	55-70
Sygedagpengeområdet	64 (28 %)	52 (4 %)	50 (0 %)	50 %	42	35-50
Beskæft.området match 2-3	77 (40 %)	73 (33 %)	77 (40 %)	93 %	52	40-55

Tabel 1 – hovedresultaterne

Tillidsrepræsentanternes tilbagemeldinger om arbejdspladsernes ønskede antal sager bakker op om Dansk Socialrådgiverforenings vejledende sagstal.

Desuden ses fortsat meget store forskelle på de aktuelle sagstal og de vejledende sagstal, som DS anbefaler. Der er dog variationer på de forskellige sagsområder. Nogle sagsområder er langt fra DS' vejledende sagstal, andre er tættere på. Og et enkelt sagsområde, sygedagpengeområdet, efterlever gennemsnitligt DS' anbefaling.

De mest markante resultater ses på **voksenhandicapområdet** og **voksenpsykiatriområdet** som overskrider DS' vejledende sagstal med henholdsvis 50 procent og 41 procent. Der er desuden tale om en kraftig stigning i antal sager på begge områder fra 2009 til 2011. Det ser

endvidere ud til at det især er kommunerne i Sydjylland og på Fyn, der belastet af store sagsmængder.

Tallene vedrørende voksenhandicapområdet og voksenpsykiatriområdet skal dog tages med et vist forbehold, idet der er relativt få svar fra disse områder, men resultatet bakkes op af over 90 procent af tillidsrepræsentanterne, som rapporterer, at socialrådgiverne på disse områder oplever at have et for højt antal sager.

På **beskæftigelsesområdets match 2-3** overskrides DS' vejledende sagstal med 40 procent, hvilket er et markant dårligt resultat. Det fremgår af analysen, at det især er kommunerne øst for Storebælt der har flest sager. Her er gennemsnittet på 88 sager, det vil sige næsten dobbelt så mange sager som DS anbefaler. Det er et meget bekymrende resultat, som bakkes op af at hele 93 procent af tillidsrepræsentanterne rapporterer at socialrådgiverne på området har et for højt sagstal.

På **børnehandicapområdet** er det sket et fald i sagstallet fra 63 sager i 2009 til 55 sager i 2011. Men der er fortsat en stor afvigelse fra DS' vejledende sagstal på 40-45 sager. Her skal det dog bemærkes, at mange kommuner er begyndt at opgøre deres børnehandicapsager i børnesager, fremfor som familiesager (hvor der jo kan være flere handicappede børn). I de kommuner, der opgør i børnesager, ser sagstallet meget mere positivt ud end i de kommuner, der opgør i familiesager.

På **børnefamilieområdet** kan man konstatere, at der er status quo. Det er i sig selv positivt, at situationen på området gennemsnitligt set ikke er forværret. Men man skal dog være opmærksom på, at et bekymrende stort antal kommuner faktisk overskrider DS' vejledende sagstal ganske meget. Konkret er der tale om 32 arbejdspladser, der overskrider DS' vejledende sagstal, mens 13 overholder dem.

Også på børnefamilieområdet ses tendensen til at kommuner, der opgør i børnesager, ligger tættere på DS' vejledende sagstal end de kommuner der opgør i familiesager.

En sammenligning med undersøgelserne fra 2007 og 2009 viser, at sagstallet på **sygedagpengeområdet** er dalet fra 64 sager i 2007 til 52 sager i 2009 og nu til 50 sager i 2011. I 2007 overskred sagstallet på sygedagpengeområdet DS' vejledende sagstal med 28 procent. I 2009 var overskridelsen nede på 4 procent, og i 2011 på en 0 procent overskridelse. Det er et markant fald, og et meget positivt resultat.

Analysen viser endvidere, at det især er kommunerne i Nord- og Midtjylland, som har et passende antal sager på sygedagpengeområdet, og faktisk holder sig indenfor DS' vejledende sagstal. Det forholder sig omvendt i det øvrige Danmark, hvor det gennemsnitlige sagstal kommer op på over 50 sager. Dette resultat understreges af at det kun er 50 procent af tillidsrepræsentanterne, der rapporterer, at socialrådgiverne på området har et for højt sagstal.

Konklusionen er, at det fortsat bør være et vigtigt indsatsområde for de kommunale forvaltninger at arbejde på at nedbringe sagstallet til en passende niveau, idet et konstant forhøjet sagstal vil gå ud over kvaliteten i arbejdet, borgernes udbytte og tilfredshed, økonomien i kommunerne samt socialrådgivernes arbejdsmiljø.

Andre faktorer

Dansk Socialrådgiverforening er opmærksom på, at der er mange faktorer i arbejdssituationen, på arbejdspladsen og i omverdenen, der kan have indflydelse på hvor mange sager en socialrådgiver kan have ansvar for.

DS har udviklet et værktøj, som medarbejdere og ledere kan anvende i dialogen om sagstal og andre faktorer, som kan justeres på i forhold til at skabe kvalitet i arbejdet og i arbejdsmiljøet. Dette værktøj kan downloades på DS' hjemmeside www.socialrdg.dk/sagstal. I bilag 2 gengives faktorer, der kan påvirke sagstallet.

Gennemgang af resultaterne for de seks sagstalområder

Børne-familieområdet

Dette sagsområde bliver både opgjort i familiesager og i børnesager, derfor er tillidsrepræsentanterne blevet spurgt, om man i deres kommune tæller sager i familier eller i børn.

Der er i alt afgivet 45 svar, hvoraf 22 opgør i familiesagstal, og 23 i børnesagstal.

Børnefamilieområdet – familiesager

I de 22 kommuner der opgør i familiesager har man i gennemsnit 41 familiesager. Det er en overskridelse af DS' vejledende sagstal med 17 procent. Det spænder fra 31 sager i den kommune med færrest sager til 60 sager i den kommune, der har flest sager.

DS' vejledende sagstal er ca. 30-35 familier. Undersøgelsen viser, at:

- 3 kommuner har 30-35 sager.
- 9 kommuner har 36-40 sager.
- 5 kommuner har 40-45 sager.
- 5 kommuner har over 46 sager

19 procent mener at sagstallet er passende. 81 procent mener at sagstallet er for højt.

Tillidsrepræsentanternes gennemsnitlige vurdering af hvad der er et passende sagstal er 32 familiesager. Et spænd fra 20 til 40 sager.

- 3 tillidsrepræsentanter ønsker 20-29 familiesager
- 12 tillidsrepræsentanter ønsker 30-35 sager
- 6 tillidsrepræsentanter ønsker 36-40 sager.

Børnefamilieområdet – børnesager

I de 23 kommuner der opgør i børnesager har man i gennemsnit 47 børnesager. Det er en overskridelse af DS' vejledende sagstal på 4 procent. Det spænder fra 35 sager i den kommune med færrest sager til 67 sager i den kommune, der har flest sager.

DS' vejledende sagstal er ca. 30-45 børnesager. Undersøgelsen viser, at:

- 5 kommuner har 35-40 børnesager.
- 5 kommuner har 41-45 sager.
- 8 kommuner har 46-50 sager.
- 5 kommuner har over 51 sager

13 procent mener at sagstallet er passende. 87 procent mener at sagstallet er for højt.

Tillidsrepræsentanternes gennemsnitlige vurdering af hvad der er et passende sagstal er 37 børnesager. Et spænd fra 25 til 45 sager.

- 1 tillidsrepræsentant ønsker 25 børnesager
- 8 tillidsrepræsentanter ønsker 30-35 børnesager
- 8 tillidsrepræsentanter ønsker 36-40 børnesager
- 5 tillidsrepræsentanter ønsker 41-45 børnesager

Børnehandicapområdet

Dette sagsområde bliver også opgjort i både familiesager og i børnesager, derfor er tillidsrepræsentanterne blevet spurgt, om man i deres kommune tæller sager i familier eller i børn.

Der er i alt afgivet 33 svar, hvoraf 15 opgør i familiesagstal, og 18 i børnesagstal.

Børnehandicapområdet – familiesager

I de 15 kommuner har man i gennemsnit 55 familiesager. Det er en overskridelse af DS' vejledende sagstal på 22 procent.

Det spænder fra 12 sager i den kommune med færrest sager til 77 sager i den kommune, der har flest sager.

DS' vejledende sagstal er ca. 40-45 familier. Undersøgelsen viser, at:

- 1 kommune har under 40 familiesager
- 3 kommuner har 40-45 familiesager
- 1 kommune har 46-50 familiesager
- 5 kommuner har 51-60 familiesager
- 3 kommuner har fra 61-70 familiesager
- 2 kommuner har mere end 70 familiesager

33 procent mener at sagstallet er passende. 67 procent mener at sagstallet er for højt.

Tillidsrepræsentanternes gennemsnitlige vurdering af hvad der er et passende sagstal er 43 familiesager. Et spænd fra 32 til 57 sager.

- 4 tillidsrepræsentanter ønsker 30-40 sager
- 5 tillidsrepræsentanter ønsker 41-45 sager
- 3 tillidsrepræsentanter ønsker 46-50 sager
- 1 tillidsrepræsentant ønsker mere end 50 sager

Børnehandicap – børnesager

I de 18 kommuner har man i gennemsnit 61 børnesager. Det er en overskridelse af DS' vejledende sagstal på 11 procent.

Det spænder fra 40 sager i den kommune med færrest sager til 105 sager i de kommuner, der har flest sager.

DS' vejledende sagstal er ca. 40-55 børnesager. Undersøgelsen viser, at:

- 5 kommuner har 40-50 børnesager
- 2 kommuner har 51-55 børnesager
- 4 kommuner har 56-60 børnesager
- 4 kommuner har 61-65 børnesager
- 2 kommuner har 75-80 børnesager
- 1 kommune har over 100 børnesager

26 procent mener at sagstallet er passende. 74 procent mener at sagstallet er for højt.

Tillidsrepræsentanternes gennemsnitlige vurdering af hvad der er et passende sagstal er 50 børnesager. Et spænd fra 37 til 85 sager.

- 4 tillidsrepræsentanter ønsker 35-40 børnesager
- 7 tillidsrepræsentanter ønsker 41-45 børnesager
- 5 tillidsrepræsentanter ønsker 50-60 børnesager
- 2 tillidsrepræsentanter ønsker mere end 70 børnesager

Voksenhandicapområdet

Der er i alt afgivet 23 svar.

I de 23 kommuner har man i gennemsnit 120 voksenhandicapsager. Det er en overskridelse af DS' vejledende sagstal med 41 procent
Det spænder fra 80 sager i den kommune med færrest sager til 200 sager i den kommune der har flest sager.

DS' vejledende sagstal er ca. 70-85 voksenhandicapsager. Undersøgelsen viser, at:

- 4 kommuner har 80 - 90 sager
- 4 kommuner har 91-100 sager
- 3 kommuner har 101-110 sager
- 6 kommuner har 120-130 sager
- 3 kommuner har 131-140 sager
- 3 kommuner har mere end 170 sager

4 procent mener at sagstallet er passende. 96 procent mener at sagstallet er for højt.

Tillidsrepræsentanternes gennemsnitlige vurdering af hvad der er et passende sagstal er 83 voksenhandicapsager. Et spænd fra 50 til 120 sager.

- 1 tillidsrepræsentant ønsker 50 sager
- 2 tillidsrepræsentanter ønsker 65-70 sager
- 7 tillidsrepræsentanter ønsker 71-75 sager
- 7 tillidsrepræsentanter ønsker 80-90 sager
- 4 tillidsrepræsentanter ønsker 95-100 sager
- 2 tillidsrepræsentanter ønsker 120-125 sager

Voksenpsykiatriområdet

Der er i alt afgivet 21 svar.

I de 21 kommuner har man i gennemsnit 105 voksenpsykiatrisager. Det er en overskridelse af DS' vejledende sagstal med 50 procent.
Det spænder fra 30 sager i den kommune med færrest sager til 191 sager i den kommune, der har flest sager.

DS' vejledende sagstal er ca. 55-70 voksenpsykiatrisager. Undersøgelsen viser, at:

- 2 kommuner har under 50 sager
- 6 kommuner har 70-80 sager
- 3 kommuner har 95-105 sager
- 5 kommuner har 120-130 sager
- 3 kommuner har 131-140 sager
- 2 kommuner har mere end 150 sager

9 procent mener at sagstallet er passende. 91 procent mener at sagstallet er for højt.

Tillidsrepræsentanternes gennemsnitlige vurdering af hvad der er et passende sagstal er 72 voksenpsykiatrisager. Et spænd fra 25 til 150 sager.

- 3 tillidsrepræsentanter ønsker 25-45 sager
- 5 tillidsrepræsentanter ønsker 55-65 sager
- 6 tillidsrepræsentanter ønsker 70-75 sager
- 4 tillidsrepræsentanter ønsker 76-80 sager
- 3 tillidsrepræsentanter ønsker 90-100 sager
- 1 tillidsrepræsentant ønsker 150 sager

Sygedagpengeområdet

Der er i alt afgivet 44 svar.

I de 44 kommuner har man i gennemsnit 50 sygedagpengesager. Det er en overskridelse af DS' vejledende sagstal med 0 procent. Dvs. at det gennemsnitlige sagstal falder lige på DS' vejledende max.tal på 50 sager. Det spænder fra 26 sager i den kommune med færrest sager til 90 sager i den kommune, der har flest sager.

DS' vejledende sagstal er ca. 35-50 sygedagpengesager. Undersøgelsen viser, at:

- 4 kommuner har 25-35 sager
- 6 kommuner har 36-40 sager
- 11 kommuner har 41-45 sager
- 9 kommuner har 46-50 sager
- 8 kommuner har 51-60 sager
- 3 kommuner har 65-70 sager
- 3 kommuner har 80-90 sager

2 procent mener at sagstallet er for lavt. 48 procent mener at sagstallet er passende. 50 procent mener at sagstallet er for højt.

Tillidsrepræsentanternes gennemsnitlige vurdering af hvad der er et passende sagstal er 43 sygedagpengesager. Et spænd fra 35 til 60 sager.

- 6 tillidsrepræsentanter ønsker 30-35 sager
- 10 tillidsrepræsentanter ønsker 36-40 sager
- 17 tillidsrepræsentanter ønsker 41-45 sager
- 7 tillidsrepræsentanter ønsker 46-55 sager
- 2 tillidsrepræsentanter ønsker 60 sager

Beskæftigelsesområdet, match2-3 – ledige længst væk fra arbejdsmarkedet

Der er i alt afgivet 44 svar.

I de 44 kommuner har man i gennemsnit 77 match 4-5 sager. Det er en overskridelse af DS' vejledende sagstal med 40 procent. Det spænder fra 50 sager i den kommune med færrest sager til 210 sager i den kommune, der har flest sager.

DS' vejledende sagstal er ca. 40-55 match 4-5 sager. Undersøgelsen viser, at:

- 5 kommuner har 50-55 sager
- 13 kommuner har 60-65 sager
- 9 kommuner har 66-70 sager
- 7 kommuner har 71-80 sager
- 3 kommuner har 81-90 sager
- 5 kommuner har 95-100 sager
- 2 kommuner har mere end 200 sager

7 procent mener at sagstallet er passende. 93 procent mener at sagstallet er for højt.

Tillidsrepræsentanternes gennemsnitlige vurdering af hvad der er et passende sagstal er 55 match 2-3 sager. Et spænd fra 40 til 100 sager.

- 8 tillidsrepræsentanter ønsker 40-45 sager
- 8 tillidsrepræsentanter ønsker 46-50 sager
- 9 tillidsrepræsentanter ønsker 51-55 sager
- 10 tillidsrepræsentanter ønsker 55-60 sager
- 2 tillidsrepræsentanter ønsker 65-70 sager
- 3 tillidsrepræsentanter ønsker 80-100 sager

Gennemsnitlige sagstal indenfor hvert område i hver region

I denne undersøgelse, er det for første gang gjort op, hvordan sagstallene fordeler sig i DS' tre regioner. De kan ses i tabel 2 herunder.

Børne-familieområdet – Familiesager

Region	Gennemsnitligt antal sager	Antal besvarelser
Region Syd	41	4
Region Nord	38	7
Region Øst	44	11

Børn-familieområdet - Børnesager

Region	Gennemsnitligt antal sager	Antal besvarelser
Region Syd	49	9
Region Nord	52	4
Region Øst	44	10

Børnehandicap – familiesager

Region	Gennemsnitligt antal sager	Antal besvarelser
Region Syd	Ingen besvarelser	Ingen besvarelser
Region Nord	61	5
Region Øst	57	9

Børnehandicap – børnesager

Region	Gennemsnitligt antal sager	Antal besvarelser
Region Syd	58	7
Region Nord	67	6
Region Øst	55	5

Voksenhandicap

Region	Gennemsnitligt antal sager	Antal besvarelser
Region Syd	137	5
Region Nord	124	13
Region Øst	94	5

Voksenpsykiatri

Region	Gennemsnitligt antal sager	Antal besvarelser
Region Syd	127	3
Region Nord	112	9
Region Øst	91	9

Sygedagpenge

Region	Gennemsnitligt antal sager	Antal besvarelser
Region Syd	51	14
Region Nord	44	14
Region Øst	52	16

Beskæftigelsesområdet match 2-3

Region	Gennemsnitligt antal sager	Antal besvarelser
Region Syd	73	16
Region Nord	69	12
Region Øst	88	16

Tabel 2 – Sagstal fordelt på regioner

Beslutning om sagstal

I undersøgelsen er der spurgt til, om man på arbejdspladsen har truffet beslutning om sagstal fra ledelsens eller politikernes side.

136 tillidsrepræsentanter har svaret på spørgsmålet.

18 svarer ja til at den administrative eller politiske ledelse har truffet beslutning om sagstal på arbejdspladsen. Men mange tilføjer, at de besluttede sagstal ligger over DS' vejledende sagstal.

118 svarer nej til dette spørgsmål.

Analyse

Hovedresultaterne fremgår af tabel 3, hvor hvert sagsområde er opgjort med antal besvarelser, det aktuelle sagstal, tillidsrepræsentanternes ønskede sagstal, samt den procentvise overskridelse af DS' vejledende sagstal.

Sagsområde (antal svar i parentes)	Aktuelt sagstal	TR: sagstallet er for højt	TR: Ønsket antal sager	DS' vejle- dende sagstal	Overskri- delse ift. DS' max- sagstal	Kommen- tar
Børne-familieområdet - Familiesager (22)	41	81 %	32	30-35	17 %	
Børne-familieområdet - Børnesager (23)	47	87 %	37	30-45	4 %	
Børnehandicapområdet - Familiesager (21)	55	67 %	43	40-45	22 %	
Børnehandicapområdet - Børnesager (18)	61	74 %	50	40-55	11 %	
Voksenhandicapområdet (23)	120	96 %	83	70-85	41 %	Få svar
Voksenpsykiatriområdet (21)	105	91 %	72	55-70	50 %	Få svar
Sygedagpengeområdet (44)	50	50 %	43	35-50	0 %	
Beskæft.området m.2-3 (44)	77	93 %	55	40-55	40 %	

Tabel 3 - hovedresultater

Tillidsrepræsentanternes vurdering

Det skal understreges, at tillidsrepræsentanterne er blevet bedt om at drøfte spørgsmålet om hvorvidt deres aktuelle sagstal opleves som passende, for høje eller for lave er blevet drøftet med de medarbejdere der arbejder på området, Det vil sige, at tillidsrepræsentanternes svar baserer sig på en faglig vurdering fra de berørte medarbejdere.

Det fremgår af tabellen, at tillidsrepræsentanterne generelt vurderer at deres aktuelle sagstal er for høje, og at de ønsker et sagstalsniveau, der ligger på linje med DS' anbefaling.

Tillidsrepræsentanternes vurdering af om sagstallet er for lavt, passende eller for højt viser, at over 90 procent af tillidsrepræsentanterne på beskæftigelsesområdet match 2-3, voksenhandicap- og voksenpsykiatri-områderne mener at deres sagstal er for højt. Dette skal sammenlignes med sygedagpengeområdet, hvor det 'kun' er 50 procent, der mener at deres sagstal er for højt.

Negative resultater

Der er foretaget beregninger af hvor meget større de reelle sagstal er end DS' vejledende sagstal (max-tal) i procent, dvs. måler hvor stor overskridelsen af de vejledende sagstal er.

Sagstallet på beskæftigelsesområdet match 2-3 overskrider med 40 procent flere sager i forhold til det som DS anbefaler.

Det ser endnu alvorligere ud på voksenpsykiatriområdet og voksenhandicapområderne, der overskrider DS' vejledende sagstal med henholdsvis 50 og 41 procent. På voksenhandicap- og voksenpsykiatriområderne er der kommet relativt få svar, så resultaterne her skal fortolkes med forsigtighed.

Delvist positive resultater

Det mest positive resultat findes på sygedagpengeområdet, hvor DS' vejledende sagstal ikke overskrides, idet gennemsnittet holder sig på 50 sager, dvs. lige netop holder sig inden for DS' vejledende sagstal på 35-50 sager. Det er da også her at tillidsrepræsentanternes tilfredshed er størst.

Desuden kan man se positive resultater på børnefamilieområdet og på børnehandicapområdet, men vel at mærke kun i de kommuner, der opgør deres sagstal i antal børnesager. Her er overskridelsen af DS' vejledende sagstal på kun 4 og 11 procent. I de kommuner, hvor der opgøres i familiesager, er overskridelsen på 17 og 22 procent. Det tyder på at de kommuner der opgør sagstallet i børn frem for i familier, tilsyneladende er bedre til at styre eller organisere arbejdet.

På både børne-familieområdet og på børnehandicapområdet, er det cirka halvdelen af kommunerne der tæller i børnesager, og halvdelen der tæller i familiesager. Der er tale om en ny udvikling. For 2 år siden, i 2009, opgjorde hovedparten af kommunerne deres sagstal i familier.

Det er et meget positivt resultat, at 13 kommuner faktisk overholder DS' vejledende sagstal på børnefamilieområdet. Men det er meget bekymrende, at der er hele 32 kommuner, der overskrider DS' vejledende sagstal.

Tilsvarende er det positivt at 11 kommuner overholder DS' vejledende sagstal på børnehandicapområdet, men bekymrende at 22 kommuner ikke gør det.

De positive udviklingstendenser skal altså holdes op i mod det forhold, at der fortsat er kommuner der har meget høje sagstal, hvilket jo bakkes op af tillidsrepræsentanternes generelle vurdering, som er, at de nuværende sagstal er alt for høje.

Regionale forskelle

Ifølge tabel 2 hvor sagstallene opgøres regionsvist ser det ud til at der er regionale forskelle på sagstallene på nogle områder.

I region Nord gør kommunerne sig positivt bemærket indenfor sygedagpengeområdet, hvor der er et gennemsnit på 44 sager – og dermed holder sig inden for DS' vejledende sagstal, i modsætning til kommunerne i region Syd og i region Øst, hvor sagsgennemsnittet er på 51 og 52 sager. Der er altså stor forskel mellem region Nord på den ene side og region Syd og Øst på den anden side.

I region Syd gør kommunerne sig negativt bemærket på voksenhandicap- og voksenpsykiatriområderne, hvor man i snit har 137 og 122 sager på områderne.

I region Øst gør kommunerne sig positivt bemærket på børne-familieområdet og børnehandicapområdet – men kun i de kommuner, der opgør i børnesager. Her har man henholdsvis 44 børnefamiliesager og 55 børnehandicapsager i gennemsnit. Det vil sige, at det gennemsnitlige sagstal på grænsen eller inden for DS' vejledende sagstal.

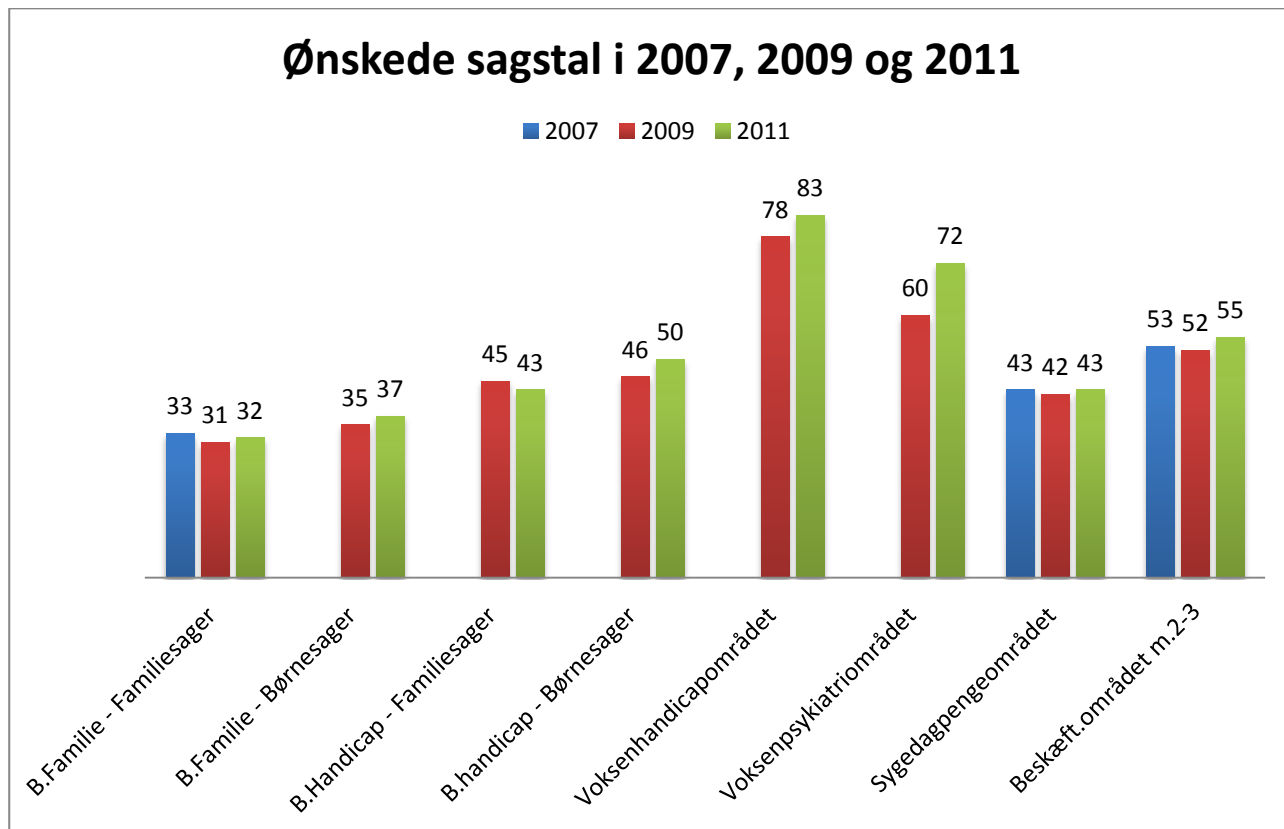
Til gengæld er det meget markant, at kommunerne i region Øst har det højeste gennemsnitlige sagstal inden for beskæftigelsesområdets match 2-3, nemlig 88 sager i modsætning til region Nord og Syd som har henholdsvis 69 og 73 sager i snit. Generelt står det det dårligt til i alle tre regioner, når der sammenlignes med DS' vejledende sagstal på 40-55 sager.

De regionale forskelle betoner vigtigheden af ikke kun at forholde sig til de gennemsnitlige sagstal på landsplan, men at se på den konkrete kommunes sagstal, da der kan gemme sig store udsving bag de gennemsnitstal, der fremkommer når alle kommuner tælles sammen.

Sammenligning med undersøgelserne fra 2007 og 2009

I 2007 og 2009 blev der foretaget lignende undersøgelser blandt DS' tillidsrepræsentanter. Det er derfor muligt at foretage sammenligninger på flere af sagsområderne og se udviklingen fra 2007 til 2011. I undersøgelsen i 2007 medvirkede 138 tillidsrepræsentanter og i 2009 medvirkede 126 tillidsrepræsentanter.

I tabel 4 og tabel 5 ses en opgørelse af de ideelle og aktuelle sagstal i årene 2007, 2009 og 2011.

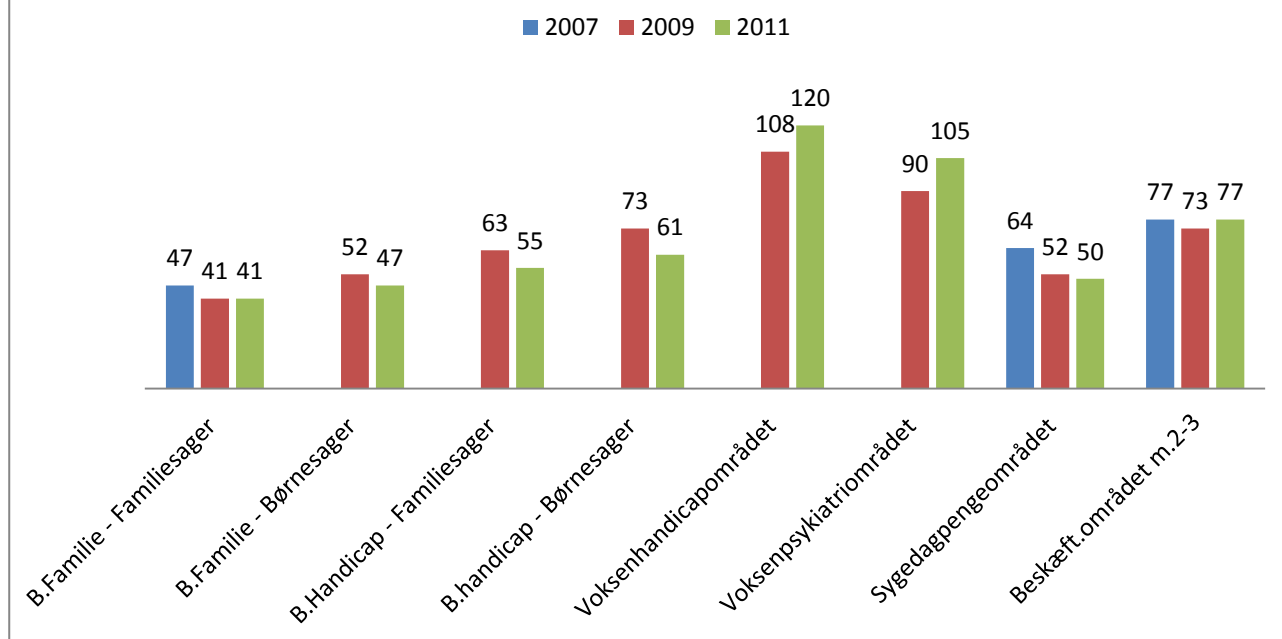
Tabel 4 – ønskede sagstal i 2007, 2009 og 2011

Det fremgår af tabel 4, som er tillidsrepræsentanternes vurdering af de ideelle sagstal, at tillidsrepræsentanterne er overordentlig stabile i deres vurdering af hvad der er de ønskværdige sagstal for de fleste af sagsområderne. Der er kun meget små variationer i hvad de vurderer som ideelle sagstal i både 2007, 2009 og 2011.

På voksenhandicap og især voksenpsykiatriområdet er der dog større udsving. Især i 2009, men også i 2011 er der relativt få svar, hvilket muligvis kan være med til at forklare variationen.

Det skal bemærkes, at 2007-undersøgelsen blev gennemført inden DS' hovedbestyrelse havde truffet beslutning om vejledende sagstal. Tillidsrepræsentanternes svar blev dermed ikke påvirket af DS' senere officielle holdning.

Aktuelle sagstal i 2007, 2009 og 2011

Tabel 5 – aktuelle sagstal i 2007, 2009 og 2011

Det fremgår af tabel 5, hvor de faktiske sagstal i årene 2007, 2009 og 2011 ses, at der er sket en positiv udvikling fra 2009 til 2011 hvad angår børnehandicapområdet. Her er sagstallet faldet.

På sygedagpengeområdet og på børne-familieområdet er der også positive tendenser.

Omvendt ses der en negativ udvikling på voksenhandicapområdet og voksenpsykiatriområdet. Her skal tallene dog tolkes med forsigtighed, da der kun er få svar både i 2009 og 2011.

Endelig ses en negativ udvikling af sagstallet på beskæftigelsesområdet match 2-3, som stiger svagt. Men der gemmer sig som tidligere beskrevet store regionale forskelle bag tallet, hvor kommunerne i region Øst især markerer sig negativt med 88 sager i gennemsnit.

Undersøgelsesmetode

Undersøgelsen er foretaget ved hjælp af et internetbaseret spørgeskema udsendt i september 2011.

Det er kun tillidsrepræsentanter i kommuner, der har fået spørgeskemaet tilsendt. Målgruppen var tillidsrepræsentanter ansat i kommunernes forvaltninger. Det er altså forsøgt at frasortere de TR, som var ansat i kommunernes institutioner (foranstaltninger).

Tillidsrepræsentanterne er lovet anonymitet i undersøgelsesrapporten, men DS kender navne og arbejdspladser.

Undersøgelsen er udsendt til 295 tillidsrepræsentanter. 168 personer har startet på spørgeskemaet, og 127 tillidsrepræsentanter har afsluttet spørgeskemaet.

Rapporten inddrager også svar fra tillidsrepræsentanter, der ikke har svaret på alle spørgsmålene og dermed afsluttet spørgeskemaet. Der er en tendens til, at jo længere respondenterne kommer hen i spørgeskemaet, jo færre svar er afgivet. Det giver dermed også visse mindre variationer i dataopgørelserne.

Der er dog 127 TR der har deltaget i den fulde spørgeskemaundersøgelse, hvilket indikerer en svarprocent på mindst 43 procent.

Svarprocenten i sig selv er dog ikke en særlig relevant faktor. Dels fordi det formodes, at svarprocenten faktisk er højere, da det ikke har været muligt at sortere de tillidsrepræsentanter fra, som ikke er ansat på de kommunale forvaltningsområder.

Det er forskelligt om tillidsrepræsentanterne har kunnet svare på spørgsmål om sagstal inden for mere end ét sagsområde. Nogle svarer kun på spørgsmålene inden for eget arbejdsområde, andre har indhentet oplysninger om sagstal inden for flere sagsområder. I invitationen til undersøgelsen er tillidsrepræsentanter fra samme kommune blevet opfordret til at samarbejde indbyrdes om indsendelse af svar, sådan at der ikke ville komme flere svar fra samme afdeling.

I undersøgelsen tolkes 1 svar som lig 1 kommune. Der dog mulighed for at der er indkommet mere end 1 svar fra hver kommune. Det gælder især de store bykommuner, hvor Dansk Socialrådgiverforening har flere tillidsrepræsentanter. Her skal 1 svar snarere forstås som lig 1 lokal arbejdsplads i kommunen.

Der er færrest svar fra voksenhandicapområdet og voksenpsykiatriområdet, og må derfor betragtes som relativt usikre resultater.

Sagstalsområder	Antal svar
Børne-familieområdet	45 svar, heraf 22 svar opgjort i familiesager og 23 svar opgjort i børnesager
Børnehandicapområdet	33 svar, heraf 15 svar opgjort i familiesager og 18 svar opgjort i børnesager
Voksenhandicapområdet	23 svar
Voksenpsykiatriområdet	21 svar
Sygedagpengeområdet	44 svar
Beskæftigelsesområdet match 2-3	44 svar

Tabel 6 – antal svar pr. sagstalsområde

Det fremgår af tabel 6, at kommunerne på børne-familieområdet og børnehandicapområdet har to forskellige måder at opgøre deres sagstal på, i antal familier og i antal børn.

I resumeet er der udelukkende taget udgangspunkt i familiesager, for at kunne sammenligne tilbage til 2009.

Undersøgelsesresultaterne er ligeledes opgjort regionsvis, således at det er blevet muligt at sammenligne på tværs af DS' regioner. Fordelingen af påbegyndte svar fra hver region fremgår af tabel 7.

	Antal svar	Procent
Region Øst	66	39 %
Region Nord	61	36 %
Region Syd	41	24 %

Tabel 7 – antal svar pr. region

Optællings- og beregningsmetode

Tillidsrepræsentanterne svarer i de fleste tilfælde at man har f.eks. 42 sager i gennemsnit på arbejdspladsen. Nogle vælger at svare, at man har 40-45 sager. I de tilfælde er gennemsnittet 42,5 sager brugt i optællingen.

Dernæst er gennemsnittet beregnet ved at sammentælle alle svar og dividere med antallet af svarpersoner. Resultatet er afrundet til nærmeste hele tal.

Beregning af overskridelsen af i forhold til DS' vejledende sagstal er foretaget således:
Differencen mellem det aktuelle sagstal og vejledende max-sagstal/vejledende max-sagstal x 100 = procent.

F.eks. er differencen mellem børnefamilieområdets aktuelle sagstal (41 sager) og DS' vejledende max-sagstal (35 sager) på 6 sager. $6/35 \times 100 = 17$ procent.

Bilag 1: Dansk Socialrådgiverforenings vejledende sagstal

Vejledende sagstal på børne-familieområdet i kommunerne

Ca. 30-35 familier med børn med sociale problemer pr. socialrådgiver. Svarende til 30-45 børn.

Vejledende sagstal på børnehandicapområdet i kommunerne

Ca. 40-45 familier med syge eller handicappede børn pr. socialrådgiver. Svarende til 40-55 børn.

Vejledende sagstal på voksenhandicapområdet i kommunerne

Ca. 70-85 borgere med handicap pr. socialrådgiver

Vejledende sagstal på voksenpsykiatriområdet i kommunerne

Ca. 55-70 borgere med psykiske vanskeligheder pr. socialrådgiver

Vejledende sagstal på sygedagpengeområdet i kommunerne

Ca. 35 – 50 sygemeldte borgere pr. socialrådgiver

Vejledende sagstal på beskæftigelsesområdet i kommunerne, match 2-3

Ca. 40-55 ledige borgere med nedsat eller manglende arbejdsevne pr. socialrådgiver

Hvert af disse sagstalsområder er uddybende beskrevet på DS' hjemmeside,
www.socialrdg.dk/sagstal

Bilag 2: Faktorer der påvirker sagstal

Dansk Socialrådgiverforening er opmærksom på, at der er mange faktorer i arbejdssituationen, på arbejdspladsen og i omverdenen, der kan have indflydelse på hvor mange sager en socialrådgiver kan have ansvar for.

DS har udviklet et værktøj, som medarbejdere og ledere kan anvende i dialogen om sagstal og andre faktorer, som kan justeres på i forhold til at skabe kvalitet i arbejdet og i arbejdsmiljøet. Dette værktøj kan downloades på DS' hjemmeside www.socialrdg.dk/sagstal.

Herunder er gengivet faktorer, der kan påvirke sagstallet.

A. Sagens kompleksitet

- Sagens tyngde, antallet og karakteren af borgerens problemer.
- Behovet for foranstaltninger, løsnings- og handlemuligheder i sagen
- Kommunikationsproblemer med borgeren
- Antallet af samarbejdspartnere i sagen

B. Sagsbehandlerens sagsportefølje og opgavesammensætning

- Specialist/generalist
- Fuld tid/del tid
- Varetagelse af arbejdsopgaver og funktioner uden for sagsområdet.
- Deltagelse i efteruddannelse.
- Møders kvalitet og effektivitet

C. Sagsbehandleren som person

- Ny/erfaren sagsbehandler
- Efteruddannelsesniveau

D. Støtte og sparring

- Ledelsesmæssig opbakning
- Faglig konsulentbistand
- Administrativ bistand
- Kollegial støtte og sparring
- Introduktion af nyansatte
- Kompetenceudvikling
- Mulighed for at implementere ny viden
- Ekstern supervision

E. Strukturer og systemer

- Grundbemanding
- Visitationssystem
- IT-systemer
- Procedurebeskrivelser
- Beslutningskompetencer
- Hjælpeværktøjer
- Fysiske rum
- Transporttid
- Kommunens økonomi

F. Planlægningen

- Sygefravær
- Personaleomsætning
- Ledige stillinger
- Efterslæb af sager
- Klager
- Episoder med vold og trusler

G. Omverdenen

- Sagstilgangen
- Demografiske forhold
- Tværinstitutionelt samarbejde
- Nye love, bekendtgørelser og vejledninger